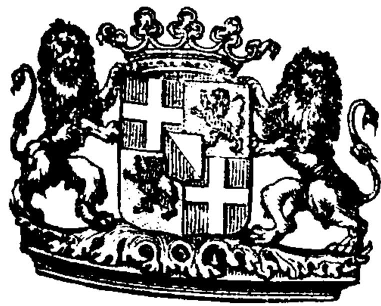
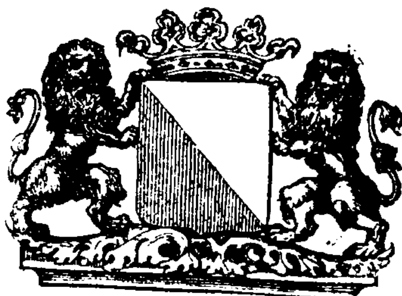
A°. 1859. N°. 260.

DINGSDAG

1 NOVEMBER.



UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT



Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Dingsdag 1 November.

Wat zal het lot van Italië wezen, is sinds geruimen tijd de vraag geweest. Die vraag nadert hare beslissing, en naar 't schijnt in den geest van den wensch van Frankrijk en Oostenrijk. De brief over Italië van keizer *Napoleon* aan koning *Victor Emmanuel*, door de *Times* medegedeeld, waarvan we Zondag gewaagden, wordt door den *Constit.* overgenomen, en schijnt dus echt; daarin zegt *Napoleon*: »Wij verlangen, dat Parma en Piacenza met Piemont zullen vereenigd worden, omdat dat grondgebied, uit een strategisch oogpunt, daarvoor onontbeerlijk is. Wij verlangen, dat de Hertogin van Parma tot den troon van Modena zal geroepen worden; dat Toskane, mogelijk met een gedeelte grondgebied vergroot, den groothertog *Ferdinand* zal worden hergeven; dat een stelsel van verstandige vrijheid in al de Staten van Italië zal worden aangenomen; dat Oostenrijk zich rondborstig van eene onophoudelijke oorzaak van moeijelijkheden voor de toekomst zal ontslaan, en dat het er in toe zal stemmen de nationaliteit van Venetië volkomen te maken, door met alleen eene afzonderlijke vertegenwoordiging en een afzonderlijk beheer, maar ook een Italiaansch leger in te voeren. Wij verlangen, dat de vestingen Mantua en Peschiera als bondsvestingen zullen erkend worden, en eindelijk, dat eene konfederatie, op de wezenlijke behoeften en op de overleveringen van het Schiereiland gegrondvest, en met uitsluiting van allen buitenlandschen invloed, het gebouw der onafhankelijkheid van Italië zal voltooijen. Ik zal niets tot bereiking dezer groote uitkomst verzuimen."

De regeling in dien zin krijgt te meer schijn van zekerheid, omdat ook te Breslau door den Czaar en den Prins Regent in gelijken geest een herstel der zaken in Italië moet besproken zijn. Daarbij komen meerdere toegeeflijkheid van wege Rome, onrust in Midden-Italië en daardoor verlevendiging der hoop van de partij der verbannen hertogen aan zulk eene beslissing kracht bijzetten.

Uit de telegrammen zal men buitendien zien, ook uit één, heden morgen uit Londen bekomen, dat Engeland een weinig inschikkelijker wordt en tot het kongres zal deel nemen, als aan het Britsche kabinet slechts een redelijke uitweg wordt gegeven, om van vroeger bepaalde vorderingen afstand te doen. Met de belofte van de spoedige ontruiming van Italië door alle vreemde troepen, of van een algemeen beroep op het volk tot herstel der hertogen zou men zich te Londen welligt te vreden stellen, terwijl de bevolkingen onder's hands genoegzaam konden bewerkt worden.

Zegt men, dat de Paus inschikkelijker wil worden, ook te Napels zou de wind iets beter gaan waaijen, en o. a. *Filangieri* weder het beleid over zijn departement op zich nemen.

Dat lord *Derby* niet dadelijk de oppositie tegen het kabinet *Palmerston-Russell* zal aanvangen, gelijk hij te Liverpool heeft verklaard, en dat de heer *de Montalembert* voor zijnen te sterken ultramontaanschen ijver in de behartiging der belangen van den Paus eene waarschuwing heeft beloopen, zullen wij hier slechts ter loops herinneren.

De oorlog van Spanje tegen Marokko zal den 7. of 8. aanvangen; te Tanger maakte men zich zeer ongerust over de gevolgen van dien krijg; het is nog onzeker, of de kusten van Marokko door Spanje zullen geblokkeerd worden. Frankrijk heeft intusschen den strijd reeds aangevangen.

Uit China verneemt men, dat de N.-Amerik. gezant *Ward* 14 dagen te Peking vertoefd heeft, met zijn gevolg van 20 personen. Ofschoon graaf *Muriaweff* ook te Peking was, had hij met dezen geene gemeenschap kunnen hebben. Daar de heer *Ward* zich niet wilde onderwerpen aan de Chinesche gewoonten bij het naderen van den keizer, was hij naar Pei-tsang teruggekeerd, waar den 16. Augustns de ratifikatiën van het handelsverdrag waren gewisseld. — In Britsch Indië blijft het oproer smeulen. Tegen de Waghers en Rohillas zijn 1,500 man gezonden. *Nena Sahib*, de *Begum* en de ontvlugte *Maharanee* van Lahore bevinden zich nog in Nepaul.

De sinds eergister ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Zondag avond. Men verzekert, dat de heer *Ratazzi* ad interim het ministerie van justicie zal waarnemen.

Men zegt, dat de bijeenkomst des konings met *Garibaldi* betrekking heeft op den toestand van Midden-Italië en den brief door den keizer der Franschen tot den koning gerigt.

Men spreekt van een ophanden zijnde aanzienlijke vermeerdering van het budget voor marine.

De ontdekking van bescheiden betreffende het bestaan van een geheim genootschap in Toskane voor de verdediging van het huis van Lotharingen. wordt bevestigd.

Frankfort, Zondag. De bondsvergadering zal eerstdaags eene mededeeling van de Deensche regering ontvangen, betrekkelijk de aangelegenheid der Holsteinsche staatsregeling.

Londen, Zondag. Te Liverpool heeft een banket plaats gehad ter eere van de Konservative partij, bij welke gelegenheid een adres werd aangeboden aan lord *Derby*.

Lord *Derby* heeft in antwoord daarop gezegd, dat hij zich niet meer zou laten overhalen, om tegen zijne overtuiging een ministerie zamen te stellen; dat de regering verdeeld is; dat de ontbinding van het kabinet mogelijk is; dat de betrekkingen tusschen Engeland en de vreemde natiën niet meer zoo vriendschappelijk zijn als vroeger, maar dat hij vooralsnog niet den val van lord *Palmerston* wenscht.

De *Observer* zegt, dat Engeland geene enkele bepaalde vraag heeft gerigt tot de regering der vereenigde staten, betreffende San Juan; evenmin heeft de president *Buchanan* eenige tegenwerping gemaakt ten aanzien van Engelands regten.

Spanje heeft aan Engeland de verzekering gegeven, dat het in de aangelegenheid van Marokko volstrekt niet door eenige eerzuchtige gedachte wordt bezield.

De *Observer* voegt er bij, dat de tusschenkomst van Engeland diensvolgens onnoodig is, zoolang zijne belangen niet worden bedreigd.

Engeland heeft bij de Europesche mogendheden betoogd, dat het wenschelijk zou zijn, wanneer Italië niet langer door vreemde troepen werd bezet, en dat het, ofschoon altijd nog gezind tegen een kongres, waarin de Italiaansche zaken definitief zouden moeten geregeld worden, er in toe zou stemmen deel te nemen aan een kongres, waar de moeijelijkheden, die tusschen de oorlogvoerende partijen mogten bestaan, werden geregeld.

Turijn, Maandag. Het dagblad van Piemont deelt het ontwerp mede van eene nieuwe gemeente- en provinciale wet voor het vereenigd Sard.-Lomb. koningrijk. Daarbij worden de gemeentelijke vrijheden uitgebreid, en wordt het rijk verdeeld in 17 provinciën. Iedere provincie zal onder het bestuur van een goeverneur geplaatst worden, aan wien een raad zal worden toegevoegd, en welke goeverneur de uitvoerende magt zal vertegenwoordigen. Hetzelfde dagblad behelst een wet, waarbij inschrijvingen worden geopend ten behoeve van eene leening, ten bedrage van 4 millioen, rentende 5 pCt.

De nationale bank zal met 1 Nov. hare betalingen hervatten.

Londen, Maandag. De *Times* bevat een artikel, waarin wordt volgehouden, dat Engeland geen deel moet nemen aan het kongres.

De *Morn. Post* keurt, behoudens zekere beperkingen, de schikking der Ital. kwestie goed, in voege als zij wordt voorgesteld in den brief door keizer *Napoleon* aan koning *Victor Emmanuel* gerigt. Het blad zegt, dat Engeland zou deelnemen aan een kongres dat zoodanige schikking tot grondslag had.

Londen, Maandag. Per Teutonia zijn tijdingen ontvangen uit Kanada tot 20 Sept. De beweging te Harpers-Ferry ontstaan, was geheel onderdrukt.

Parijs, Maandag. De *Moniteur* berigt, dat de *Correspondant* eene eerste waarschuwing heeft ontvangen wegens een artikel van den heer *de Montalembert* over *Pius IX* en Frankrijk in 1849 en 1859.

De motieven dezer waarschuwing zijn, dat de *Correspond.* door den oorlog door Frankrijk in Italië gevoerd te kenschetsen, als de vernietiging van het pauselijk gezag met zich te hebben gebragt, het resultaat van den oorlog in een valsch daglicht stelt, en 's keizers staatkunde belastert; dat het de met Frankrijk verbonden natiën hoont; dat het met opzet om te beleedigen in verband brengen van de namen des keizers en des konings van Sardinië met dien van *Machiavelli*, een regtstreeksche schending is van den eerbied, den keizer verschuldigd.

De *Moniteur* zegt, dat ook de *Ami de la Religion* eene waarschuwing ontvangen heeft, wegens de overname van genoemd artikel.

Parijs, Maandag. Het Spaansche blad *Diario* verzekert, dat de vijandelijkheden tusschen Spanje en Marokko den 7 of 8 November een aanvang zullen nemen.

De *Pays* maakt heden avond gewag van verontrustende tijdingen, welke uit de Romagna zouden ontvangen zijn. Aldaar zou sterke gisting heerschen, ten gevolge van revolutionnaire kuiperijen.

Parijs, Maandag. De *Constit.* bevat heden door den *Times* medegedeelden brief van keizer *Napoleon* aan koning *Victor Emmanuel*, met betrekking tot de regeling der Italiaansche kwestie. Men mag dezen brief alzoo voor echt houden.

De *Moniteur* bevat de overeenkomst, tusschen kardinaal *Antonelli* en den hertog van *Gramont* gesloten, betreffende wederzijdsche uitlevering door den kerkelijken staat en Frankrijk van boosdoeners.

Marseille, Maandag. Volgens tijdingen uit Napels van 27. dezer, heeft de generaal *Filangieri* het bestuur van het ministerie van oorlog weder aanvaard. De troepen in de Abruzzen zijn gekompleteerd, van leeftogt voorzien en zij bewaren eene observerende stelling. Brieven uit Sicilië houden in, dat de onlusten nog van geen groot belang zijn, maar dat door geheime agenten eene zekere gisting in de gemoederen onderhouden wordt.

De *Echo d'Oran* van den 25. houdt in, dat de stam der Beni Suassen aanzienlijke versterkingen ontvangen en de vijandelijkheden den 17. met een goed onderhouden geweervuur geopend heeft.

Londen, heden Dingsdag. De La Plata is uit West-Indië aangekomen.

De heer *Otway*, onze gezant bij de Mexikaansche regering, bevond zich aan boord.

Prins *Frederik Wilhelm* van Pruissen wordt met zijne gemalin Vrijdag te Windsor verwacht.

Londen, heden, Dingsdag. De *Morning Post* herhaalt heden in nog duidelijker bewoordingen, dat Engeland waarschijnlijk deel zou nemen aan een kongres, waarbij tot grondslag zou strekken de schikking in den brief des keizers aangegeven, nl.: onafhankelijkheid van Midden-Italië, Italiaansche administratie in Venetië, dat een bondsgarnizoen zou erlangen. Het blad noemt echter het voorstel tot restauratie der hertogen onlogisch en onaannemelijk.

— Z. M. heeft benoemd tot raadsheer en vice-pres. in het prov. geregtsh. in Limburg mr. *R. J. E. Capitaine*, thans pres. der arr.-rb. te Maastricht; — bij het wapen der inf.: bij het 3e reg., tot kapt. 3e kl. den 1. luit. *W. F. Eymael*, van het korps; bij het 4e reg., tot maj. den kapt. 1e kl. *J. H. M. ter Bruggen*, van het 7e reg.; bij het 7e reg., tot kapts. 3e kl. de 1e luits. *K. W. A. Wildeman*, van het korps, en *J. P. C. H. Veeren*, van het instr.-batt., en den kapt. *P. A.* baron *van Reede v. Oudtshoorn*, van het 3e reg. vesting-art., op zijn verzoek eervol ontslag verleend.

§— Uit het voorloopig verslag van de Tweede Kamer van Hoofdstuk I der Staatsbegrooting voor 1860 blijkt, dat de verklaring van den Minister in de algemeene beschouwingen, dat het belastingstelsel onaangeroerd zal worden gelaten, eene pijnlijke gewaarwording heeft verwekt; ook heeft men met leedwezen vernomen, dat de Reg. niet voornemens is om de regeling van het verband tusschen de belastingen van het rijk en die der gemeenten op nieuw tot een onderwerp van beraadslaging te maken. De regering moest, zeide men, zorg dragen, om geene aanleiding tot verergering van den min gunstigen financiëlen toestand te geven. Nagenoeg algemeen heeft men op de gestadige uitzetting der gewone staatsuitgaven gewezen. De opbrengst der middelen heeft in het algemeen in dit jaar niet aan de verwachting beantwoordt en de gewone staatsuitgaven zijn nog niet door de gewone staatsinkomsten gedekt. Men heeft berekend, dat de tegenwoordige begrooting weder ruim 6 ton hooger is dan de vorige. Eindelijk zijn ook bedenkingen gemaakt over de gemakkelijkheid, waarmede de regering in den laatsten tijd tot verhooging der bezoldiging van ambtenaren overgaat.

— Aan de leden van Tweede Kamer is rondgedeeld het verslag van het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-komitee over den uitslag der opmeetingen van eenen spoorweg, loopende van Utrecht over Kuilenburg naar 's Hertogenbosch, gedrukt bij de heeren *C. A. Spin en Zoon* te Amsterdam.

— Nog is aan de leden der Tweede Kamer rondgedeeld een adres van de kommissie tot het bestuur

over de kerkgebouwen, goederen, fondsen en inkomsten der Nederduitsche hervormde gemeente te Amsterdam, ten geleide van een adres aan den Koning, waarbij dat kollegie zijne bezwaren doet kennen tegen art. 29 van het wetsontwerp op het begraven van lijken.

:— Door den gemeenteraad van Alkmaar is een adres aan den Koning ingediend, waarbij, naar aanleiding van het ontwerp tot doorgraving van Holland op zijn smalst, verzocht wordt om tot de verbetering van het N. Holl. kanaal te besluiten, en om, indien besloten mogt worden tot de uitvoering van het geprojekteerde kanaal door Holland op zijn smalst, hieraan gelijktijdig te verbinden het leggen van eenen spoorweg door N. Holland, van het Nieuwe Diep op Amsterdam, of Haarlem.

*— De heeren *Wolterbeek* c. s. hebben in drie stukken aan de regering hunne aanvrage nader uiteengezet. Daaruit blijkt, dat zij koncessie vragen voor de volgende lijnen:

a. van Harlingen langs Leeuwarden, Groningen, Assen, Meppel, Zwolle, Wijhe naar Deventer;
b. van Zwolle naar Kampen;
c. van Utrecht langs Amersfoort, Deventer, Almelo en Enschedé naar de grenzen;
d. van Utrecht langs Culemborg, Zalt-Bommel, 's Hertogenbosch, Helmond, Venlo, Roermond naar Maastricht;
e. van Venlo en Roermond naar de grenzen;
f. van 's Hertogenbosch langs Tilburg naar Breda;
g. van Tilburg naar de grenzen;
te zamen een lengte van 629 mijlen.

Verder wordt verklaard, dat de Zeeuwsche lijn, van Vlissingen over Rozendaal tot Breda, wel in de plannen der aanvragers is opgesloten, maar dat hunne berekeningen daartoe nog niet juist genoeg waren; ook verklaren de aanvragers zich bereid tot eenige wijziging in de rigting der lijnen, bepaaldelijk in Friesland, als dit door de reg. mogt gewenscht worden.

Overigens drukken de aanvragers er bepaaldelijk op, dat zij verlangen eene *Nederlandsche* maatschappij daar te stellen, zoodat men dan niet te vreezen zal hebben, dat onze spoorwegen in buitenlandsche handen geraken, 't geen met eene bestaande maatschappij reeds tot herhaalde moeijelijkheden aanleiding heeft gegeven; de door de reg. begunstigde koncessiën schijnen alleen kans van slagen te hebben, als men er toe geraken kan vreemde geldschieters, de een of andere maatschappij van *crédit mobilier*, tot overname der koncessie te bewegen.

De heeren *Wolterbeek* c. s. vragen 5 pCt. waarborg; ze lichten dit als volgt toe:

»Wij vragen eene garantie van 5 pCt. tot een maximum van *f* 3,200,000. Hetgeen de Staat dien ten gevolge zal betalen stelt eene schuld daar, ten laste der maatschappij en ten behoeve van den Staat, welke schuld geene rente draagt.

»Wij wenschen echter met Uwer Majs: regering te onderhandelen over de wijze waarop, met het oog op de belangen der deelhebbers in de op te rigten Vennootschap, die schuld aan den Staat zal worden terugbetaald.

»Tot toelichting dezer eerste voorwaarde diene nog het volgende:

»Het zal wel geen betoog behoeven, dat, waar de Staat een monopolie verleent, waar de Staat het tot stand brengen van openbare werken van zoovele millioenen aan partikulieren opdraagt, het nimmer alleen de vraag mag zijn, welke koncessionaris oogenschijnlijk de goedkoopste voorwaarden aanbiedt, maar dat het er vooral op aankomt te onderzoeken of de onderneming *hoofdzakelijk eene Nederlandsche* kan genoemd worden.

»Worden toch de kapitalen uit den vreemde getrokken, dan is het onmiskenbaar, dat vreemde invloed de gansche zaak beheerscht; dat, gelijk het voorbeeld eener bestaande spoorweg-maatschappij geleerd heeft, al wat tot den aanleg en de exploitatie uit het buitenland *kan* getrokken worden, ook van daar zal ontboden worden, welke voorzorgen men daartegen ook meent genomen te hebben, en dat de millioenen schats daaraan besteed voor onze nijverheid zullen verloren zijn. Hoewel wij het nu met het algemeen belang strijdig achten, industriën door kunstmiddelen op te wekken, zoo wenschen wij ten minste de Nederlandsche nijverheid in de gelegenheid te stellen op gelijken voet met den vreemde te konkurreren.

»Alleen de overtuiging dat voor minder dan 5 pCt. garantie voor dividend en inkoop, de benoodigde kapitalen niet zullen gevonden worden, heeft er ons toe gebragt die hoogere garantie te vragen."

Adress. herinneren, tot staving hiervan, dat onze 4 pCt. thans onder pari staan, dat die nog alleen zoo hoog staan, door de voortdurende amortisatie, en dat het bekend is, dat ook bij waarborg van renten door den staat de aandeelen van maatschappijen steeds door geldschieters worden gesteld beneden staatsschuldbrieven. Dit blijkt o. a. met de Russ. en Fransche spoorwegobligatiën.

De heeren *Wolterbeek* c. s. vervolgen hierop:

»Neemt men nu in aanmerking, dat een deel der [illegible] die gegarandeerd wordt, tot aflossing moet [illegible] worden, dan springt het dadelijk in het oog, dat zoodanige garantie noodzakelijk is om de geldschieters te bewegen hun geld in deze groote spoorwegonderneming te plaatsen.

»Nu hoopt men misschien door overeenkomsten met vreemde aannemers zijne aandeelen te plaatsen en op die wijze het geld bijeen te brengen. Hoezeer onwaarschijnlijk, achten wij het tot stand komen van eene dergelijke kombinatie niet onmogelijk, doch komt het ons geenszins wenschelijk voor, eene Nederlandsche onderneming op die wijze in het leven te roepen en is het aan geen twijfel onderhevig, dat zij een' nadeeligen invloed op de onderneming zelve zal uitoefenen.

»Dat de vreemde invloed ook in andere opzigten moeijelijkheden en gevaren kan opleveren zal wel niet ontkend worden.

»Het voor den aanleg der wegen benoodigd kapitaal is begroot op *f* 64,000,000.

»Deze ramingen zijn hooger dan die in de verleende koncessiën. Zij zijn door deskundigen op die sommen gebragt, omdat, volgens hun oordeel, verschillende kategoriën van uitgaven in de ramingen dier koncessiën te laag zijn aangeslagen, de onteigeningen en de aardewerken belangrijk meer zullen kosten, de verhoogde prijs van de bouwmaterialen en arbeidsloonen, waartoe de uitvoering dezer belangrijke werken aanleiding zal geven, op de kosten van kunstwerken en stations-inrigtingen een' nadeeligen invloed zal uitoefenen, en de begrootingen der koncessionarissen dus in geenen deele als maximum kunnen worden aangenomen.

»Daar evenwel de werken onder toezigt der regering worden uitgevoerd, en nimmermeer wordt gegarandeerd dan over het kapitaal dat de wegen werkelijk gekost hebben, zoo kunnen die hoogere ramingen geen bezwaar voor den Staat, maar slechts een noodzakelijken waarborg voor den geldschieter opleveren.

»Wat den tijd der uitvoering betreft, zoo wenschen wij met Uwer Maj. regering te overleggen, binnen welken tijd die uitgebreide werken in exploitatie zullen moeten gebragt worden.

»Wij vestigen hier de aandacht van Uwe Maj. op den korteren duur der koncessie, een belangrijk voordeel voor den Staat, waardoor aan de regering 29 jaar vroeger dan bij de verleende koncessiën de vrije beschikking over de wegen wordt gegeven en de vruchten der exploitatie derhalve zooveel vroeger in de schatkist zullen vloeijen.

»Tot daarstelling der benoodigde bruggen vragen wij als maximum eene som van *f* 12,000,00. Op grond van naauwkeurige opnemingen van deskundigen hebben wij de overtuiging dat die som voldoende is, om de voor onze lijnen vereischte rivierovergangen met de daarmede in verband staande waterkeeringen tot stand te brengen."

Ten slotte wijzen adressanten nog op de voordeelen, die het tot stand brengen der verschillende lijnen door ééne maatschappij moet opleveren. Niet het geringste daarvan is het mindere bezwaar voor de schatkist. Immers zoo de eene lijn voordeelig en de andere nadeelig voor de ondernemers blijkt te zijn, zal de eerste toch met zijn overwinst goed moeten maken wat aan de laatste te kort schiet, en aldus de verpligting van den staat met betrekking tot de rentegarantie minder drukkend maken. Wanneer echter verschillende maatschappijen, zoo als in het stelsel der regering, de lijnen exploiteeren, zal de Staat altijd het verlies van de eene moeten dekken, ook al erlangden de aandeelhouders van de andere tien ten honderd van hun kapitaal.

— Het *Handbl.* doet heden in een uitvoerig artikel op nieuw het *zonderlinge* gedrag der regering in zake der spoorwegen uitkomen. Het verwijt der Reg, dat men afbreekt met den heer *Dull*, die het eerst de zaak der spoorwegen met groote opofferingen heeft behartigd, om alleen met bevoorregten te handelen, van wie men geen enkele opoffering vraagt; — dat men voor de Zuiderlijn menschen uitnoodigt, om hunne krachten aan de zaak der spoorwegen te wijden (de HH. *Suermond* c.s.) om daarna, buiten hen om, met anderen te onderhandelen, en die bijna te noodzaken de door de Reg. gewenschte lijnen te nemen; handelwijze die der reg. de beschuldiging van het plegen *van onregt*, van gemis aan *loijauteit* heeft op den hals gehaald; — dat het bestaan der aanvrage *Reerink* bijna werd genegeerd. Er is dus *bevoorregting* van personen, er zijn bepaald *begunstigden*, waarmede de regering alleen schijnt te willen handelen. Wat in dien staat van zaken van de aanvrage *Wolterbeek* c. s. van *deze* regering te wachten is, is duidelijk. Het *Hbld* eindigt met deze woorden:

»Wij blijven nog altijd vertrouwen, niettegenstaande alle ministeriële verwachtingen en berekeningen, dat de Tweede Kamer de regering zal doen terugkeeren op den effen, open, regtvaardigen weg, niet van begunstiging van enkelen, maar van mededinging in den aanleg van spoorwegen. Dan zal gewis het algemeen belang het meest behartigd en de Staat het meest bevoordeeld worden. Dan zal men ontwaren, dat de koncessiën *Sloet-Reuchlin* en *Bredius-Sijpestein-Reesema* volstrekt niet de voordeeligste voor den lande zijn, noch wat de rigtingen, noch wat de financiële voorwaarden betreft. Het ontwerp niet bekrachtigd, de weg der konkurrentie opengesteld, en de ondervinding zal bewijzen, dat men daardoor het waarachtig belang van het Land behartigd heeft. Op de vertegenwoordigers des volks rust derhalve de dure pligt, om aan het *zonderling* en *afkeurenswaardig* stelsel van *begunstiging* van enkelen, in de Spoorweg-aangelegenheden ten koste van het algemeen, voor nu en voor altijd een einde te maken en het Ministerie te toonen dat zij, zoo als reeds uit de voorloopige verslagen blijkt, van zoodanige begunstiging afkeerig is."

— De *Arnh. Cour.*, die reeds in zake de spoorwegen heeft moeten erkennen, dat de regering en bepaald de minister, die vroeger zoo buitengemeen zuinig was, thans tot verkwistende plannen over gaat, zegt in zake de doorgraving van Holland op zijn smalst, dat de heer *v. Bosse* van *penny wise* nu *pound foolish* is geworden. De *Arnh. Cour.* schrijft dan ook niet onjuist: »Wij weten waarlijk niet, of wij ons meer moeten verwonderen over de stelselloosheid door de regering bij deze gelegenheid aan den dag gelegd, of over de ligtvaardigheid met welke zij over de millioenen der schatkist beschikt."

— De heer *F. H. van Vlissingen*, te Amsterdam, koncessionaris voor de exploitatie van gronden in de residentie westerafdeeling van Borneo, heeft zich, naar wij uit eene geloofwaardige bron vernemen, met een nieuw adres tot Z. M. den Koning gewend waarbij hij, onder overlegging van stukken betoogt, dat het niet tot stand komen der Borneo-maatschappij binnen den bepaalden termijn, alleen aan buitengewone en van zijnen wil geheel onafhankelijke oorzaken is toe te schrijven; op grond waarvan hij, in het nationaal belang, ter bevordering van Christendom en beschaving, tot meerdere bevestiging van het Nederlandsch gezag op Borneo en ten behoeve van handel, scheepvaart, industrie en landbouw verlenging vraagt van den termijn der koncessie tot op 4 Maart 1860 (zijnde de koncessie hem op 5 Maart 1859 verleend) en tevens uithoofde van zijne voortdurende ongesteldheid de toestemming verzoekt om zich eenen mede-koncessionaris te assumeren of een ander in zijne plaats te subrogeren, nadat de persoon van dien mede-koncessionaris of gesubrogeerde door Z. Exc. den minister van staat, minister van kolonien, zal zijn geagreëerd.

— Naar wij vernemen, zal Zr. Ms. fregat met stoomvermogen, Vice Admiraal Wassenaar, in het begin dezer maand naar Lissabon vertrekken, om bij het eerste ongunstig berigt uit Oost-Indië van daar derwaarts te stevenen. *Arnh. Ct.*

*— De raad dezer stad heeft gisteren de gemeentebegrooting in ontvang en uitgaaf vastgesteld op *f* 493,750, na alvorens tot inkoop, amortisatie of konversie van schuld te hebben aangewezen *f* 22,000, het hoofdst. *onvoorziene* uitgaven op *f* 12,757,80 bepaald en de eigen direkte belasting met *f* 10,000 of $^{2}/_{10}$ % verminderd en dus op *f* 66,000 gebragt te hebben.

*— Uit Schiedam schrijft men ons:

In den afgeloopen week is in onzen gemeenteraad het budget voor 1860 ad *f* 232,632,76 aangenomen, doch tevens bepaald, dat door den raad, daarvoor in sektiën te verdeelen, een plan zal ontworpen worden, ten einde het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven te herstellen. Dat evenwigt is verbroken door de afschaffing van het gemaal, en het ekwivalent, dat men daarvoor arresteerde, eene soort van income-tax, bragt slechts de helft van het verloren cijfer op.

— Te Groningen werd Vrijdag de 19e algemeene vergadering gehouden van *de vereeniging tegen 't Pauperisme.* De verg. heeft zich o. a. na uitvoerige diskussie verklaard voor *schoolpligtigheid* en *kosteloos* onderwijs en voor wettelijke bepalingen op den arbeid van kinderen. Prof. *v. Rees* betoogde daarna, dat volgens hem de afzonderlijke liefdadigheid, het natuurlijk patronaat, de voorkeur zou verdienen tot het bestrijden van 't pauperisme, waar het 't uitdeelen van giften betreft, boven de werking van vereenigingen of van den staat.

— Op de St. Huberts- of Toon-markt waren te Gorkum 3000 stuks vee aan de lijn. De handel was levendig en het vette vee hoog in prijs. — Op de 2e najaarsveemarkt te Zwolle waren 900 beesten aangebragt, waaronder 70 pinken, die zeer gezocht waren.

— De sterfte der militairen te 's Hage vermindert. In Zeeland blijft het getal zieke militairen het geringst. — Men berigt, dat het voornemen bestaat in 't volgend jaar in Zeeland geene garnizoensverandering te doen plaats hebben.

— Te Driel is de school met onderwijzerswoning afgebrand, door de vlammen, die er van een naburig brandend erf op oversloegen. Voor enkele dagen brandde een huis nabij deze woningen af. De justitie doet daarom onderzoek.

WATERHOOGTE.

Anrhem, 31 *Oct.*, 0,70 El.; + AP. 7.65. Gew. 1 d.
De Rijnhoogte te Keulen den 30. Okt. 4 voet 7½ duim, 4 v. 9 d. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting von de Tweede kamer der staten-generaal van gister is verslag uitgebragt op de geloofsbrieven van mr. *A. F. X. Luyben*, nieuw benoemd lid in het kiesdistrikt 's Bosch, die de vereischte eeden afgelegd en zitting genomen heeft.

De Kamer heeft bepaald, dat de beraadslagingen over het wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van schuld, waaromtrent het eindverslag in de vorige bijeenkomst was uitgebragt, nader zal worden bepaald, en dat die over het wets-ontwerp betrekkelijk de goedkeuring van eenige artikelen der koncessiën voor den aanleg en de exploitatie van den Noorder- en Zuider-spoorweg zullen aanvangen op aanstaanden Vrijdag, des voormiddags ten 11 ure.

De komm. van rapporteurs voor het in overweging nemen van het voorstel van den heer *Sloet tot Oldhuis* omtrent de afkoopbaarheid van tienden, heeft baar verslag uitgebragt.

Oost-Indië.

De Java-berigten, loopende tot den 7. Sept., ontvingen wij Zondag avond. Wij ontleenen daaruit:

— Men leest in het *Bataviasch Handelsblad:*

Volgens een van Soerabaija ontvangen telegram van 6. Sept., waren aldaar de tijdingen ontvangen van Borneo, loopende tot den 18. Aug.; zij behelzen het berigt, dat eene verkenning van het fort Tabanio mislukt is, en twee zee-officieren gewond zijn. De kolonel was met de Celebes en Boni opgerukt, om Tabanio te nemen.

Bovengenoemd blad meldt tevens, dat te Batavia geruchten loopen van het nemen van een fort op Borneo, waarbij 600 inlanders zouden gesneuveld zijn. De mededeelingen, bij de redaktie van genoemd *Handelsbl.* ontvangen, maken daarvan echter geen gewag.

Het *Bat. Hand.* zegt nog, dat de luit.-gen. *v. Swieten*, kommandant van 't Indiesch leger, zelf het opperbevel over de expeditie tegen Boni zal op zich nemen.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — Omtrent de tuchtiging der opstandelingen door Z. M. stoomschip Celebes, reeds vroeger medegedeeld, zijn thans de volgende bijzonderheden bekend geworden.

Door den kommandant van dat vaartuig was gerapporteerd, dat een aanval op Poelo Petak te verwachten was, en dat onder leiding van zekeren pangeran *Antasari* drie vlotten, met lage daken, als van huizen, en met schietgaten voorzien, voor dien aanval gereed gemaakt werden. De Celebes stoomde daarop van Marabahan naar Poelo Petak, waar de barkas van de Ardjoeno en de stoomer Tjipanas mede aanwezig waren, terwijl ongeveer 50 soldaten aan wal in bezetting lagen. Op den 27. Julij besloot de kommanderende officier van de Celebes den aanval op Poelo Petak niet af te wachten, maar met de drie ter zijner beschikking staande vaartuigen naar de Kapoeas te stoomen, ten einde de vlotten op de plaats, waar zij zamengesteld werden, op te zoeken en de daarbij aangelegde benting te vernielen.

De Tjipanas, welke vooruit was gezonden, wisselde, zoodra men van dat schip de bedoelde benting ontdekte, de eerste schoten met den vijand, doch zijn ligt geschut had weinig uitwerking.

De Celebes volgde, digt onder de boomen langs de half verborgene benting stoomende, de Tjipanas onmiddelijk op, en schoot met zijne dertigponders spoedig eene bres in de zware balken, waaruit de benting was zamengesteld.

Onder bevel van den luitenant ter zee *Steffens* werd dadelijk gedebarkeerd, doch de vijand hield geen stand: de benting werd verlaten gevonden en vernield. De versterkte vlotten werden daarna midden op de rivier gehaald en, terwijl de vijand door eenige vruchtelooze geweerschoten uit het geboomte langs de oevers zijne teleurstelling liet blijken, werden die logge gevaarten naar Poelo Petak gesleept.

Bovendien zijn eenige lilla's, kruid en lood buit gemaakt. Ons verlies bepaalde zich tot twee in den arm gewonde inlandsche matrozen.

De gezondheidstoestand aan boord der schepen was overigens in verband met een langdurig verblijf in de moerras-dampen op de rivieren vrij voldoende. Sterfgevallen waren niet talrijk.

Celebes en Onderhoorigheden. — Volgens de jongste van Makassar ontvangene berigten, loopende tot den 12. Aug., heerscht verdeeldheid onder sommige der Wadjosche en Sopengsche hoofden en prinsen. De Wadjosche prins *Aroe-Padali* heeft wegens eene oude vete met Datoe *Sopeng* de aan dezen vorst toebehoorende, aan het meer van Tempé gelegene groote negorijen Senkang en Ganra in den asch gelegd.

Ook tusschen *Aroe Kiroe-Kiroe* van Laboso (onder *Sopeng*) en *Aroe Batoe-Poeti* (mede een vazal van *Sopeng*) is twist ontstaan.

Door *Sopeng* is een zendeling naar de koningin van Barroe afgevaardigd met het doel, om hare voorspraak te verwerven bij het goevernement voor eene toenadering. De koningin, die hare aanstaande bevalling te Goa afwacht, heeft de verdere behandeling dier aangelegenheid aan haren schoonvader, den koning van Goa overgelaten. Met bovengenoemden zendeling is een brief der koningin voor *Sopeng* medegegeven, waarin voorgesteld is, dat de hadat van *Sopeng*, voorzien van een geloofsbrief van den Datoe, naar Goa zoude afkomen, om met den koning aldaar te beraadslagen over hetgeen strekken kan tot welzijn van den Datoe en van het land *Sopeng*.

Voor zoo ver de ingewonnen berigten luiden en geloof verdienen, heeft Wadjo aan den tegenwoordigen oorlog met Boni nog geen direkt deel genomen. Wel heeft *Aroe Padali* met eene sterke afdeeling gewapend volk na de inname van de hoofdplaats Boni door de onzen zich te Pasempa bij de koningin van Boni vervoegd, om haar onder zekere voorwaarden zijne diensten aan te bieden, maar vermits de voor hem gestelde voorwaarden niet werden aangenomen, is hij teruggetrokken.

Wadjo is een uit kleine provinciën bestaand gemeenebest, waaraan echter eene krachtige band ontbreekt, daar tot dusver te vergeefs naar een opperhoofd (*Aroe Matoa*) is gezocht.

Aroe Padali is wel iemand, die binnen Wadjo op den gang van zaken niet zonder invloed blijft, doch in geenen deele gezag uitoefent, behalve in het stadje Mario-ri-awa, waar hij bij minderjarigheid van den eigenlijken vorst het beheer voert.

Sopeng daarentegen heeft zoowel direkt, als indirekt de zijde van Boni gekozen, door aanvankelijk zijne veldheer (poenggawa) *Ambona Salenké* te leenen tot aanvoering der Bonische strijdkrachten, en door het latere aanwezen binnen Boni van Datoe *Sopeng* en zijne veelvuldige bemoeijingen in de aangelegenheden van dat rijk.

De loop der gebeurtenissen heeft evenwel in de positie van *Sopeng* min of meer verandering gebragt. Want door zijn aanmatigend gedrag binnen Boni gehaat en gewantrouwd, hebben de daaruit voortvloeijende oneenigheden en verwikkelingen tot verzwakking van *Sopeng's* invloed geleid, waardoor dit rijk zich heeft teruggetrokken en blijken geeft van toenadering tot het goevernement.

— Op het berigt, dat eene bende van ongeveer 400 Boniren, onder aanvoering van *Aroe-Badja*, daeng *Paranrang* en daeng *Matjan*, de grenzen van het goevernements gebied had overschreden, rukte de militaire magt, die tot handhaving van goevernements gezag in het bergregentschap Laboeadja, geposteerd was, den 18. Aug. jl., onder bevel van den majoor *Heisterkamp* naar Tjomba op, na versterkt te zijn met kompagniën der mobiele kolonne van Panka-djéné.

Tegen 12 uur op gemelden datum eene ravijn, nabij de kampong Parong (Tjinrana) doortrekkende, werd de kolonne onverwachts en nagenoeg van alle kanten door een hevig vuur bestookt, terwijl de vijand zich achter steenen en in de bosschen verscholen hield.

Na een kort gevecht gelukte het evenwel aan onze troepen den vijand te verjagen, die, naar men beweert, weder over de grenzen is getrokken. Eenige aanvallers werden gedood en verscheidene hunner gewond, waaronder ook de aanvoerder *Aroe-Radja*. Aan onze zijde zijn een sergeant en twee soldaten van de Amboinesche kompagnie vrij ernstig geblesseerd.

Naar haar bivoeak teruggekeerd, overkwam aan de kolonne op den 23. Aug. een noodlottig ongeval door het afbranden der woningen, waarin zij haar tijdelijk verblijf hield. Menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren, maar de vivres en andere benoodigdheden werden gedeeltelijk vernield.

Vermits de vijand verjaagd was en de weder opbouw van het bivoeak als ook de dagelijksche voorziening in levensbehoeften, uit de vlakte naar het gebergte, aan bezwaren onderhevig waren, is de kolonne van Laboeadja teruggetrokken op Semangie, dat aan den voet van den bergpas is gelegen. *(Vervolg morgen.)*

TURIJN, 28 Oktober.

Uit Florence schrijft men, dat de reaktie ijverig den toestand blijft ondermijnen, zoo in Toskane als in Parma, Modena en de Romagna, en het niet te verwonderen zal zijn, als dit tot een burgerkrijg leidt. Op het platteland is door de pastoors en eenige leden van den adel eene ware restauratie-propagande op touw gezet. Ook maakt de reaktie een adres gereed, dat zij tot de Fransche regering zal rigten, en waarin zij ronduit in naam van eer en regtvaardigheid, de verdediging van *Leopold II* op zich neemt, en eene volksstemming eischt, als de eenige uitdrukking van den volkswil en het eenig middel om bloedvergieten te voorkomen.

Omtrent de hier gehouden bijeenkomst van afgevaardigden verneemt men het volgende:

»Deze vergadering, zestig leden tellende, was uitgelokt door de leden der regterzijde en der konservatieve partij. De leden der linkerzijde waren dadelijk toegetreden. Een votum van vertrouwen is, in strijd met wat men verwacht had, het gevolg er van geweest. Dit is echter niet gebeurd, zonder zeer levendige diskussiën, waarin het ministerie op alle terreinen was aangevallen. De verdedigers van het ministerie, de leden der linkerzijde, kwamen echter zegevierend uit den strijd."

WEENEN, 27 Oktober.

Het dagblad van Petersburg meldt uit de Donauvorstendommen, dat een aanslag der Bojaren tegen het leven van prins *Kusa* op den trouw der soldaten schipbreuk heeft geleden.

— 31 *Okt.* Met. 5 pCt. 70.75; Nat. 75.60; Bank 887.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 196.40; O-Fr. Spoorw.-akt. 265.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 12.45; G. 25½.

LONDEN, 30 Oktober.

De *Economist* verklaart, voor het oogenblik volstrekt geen reden te zien, om een oorlog in Europa te vreezen. Het geschil tusschen Spanje en Marokko is, uit een Europeesch oogpunt beschouwd, van te weinig belang. Ook de zaken van Italië beginnen vertrouwen in te boezemen. De handel bloeit, en alles geeft uitzigt op vrede en rust. Het blad heeft echter minder vertrouwen in de toekomst. Frankrijk, zegt het, »is een eerzuchtig en ligtgevoelig land, bestuurd door een buitengewoon bekwaam man; het bevindt zich onder een despotisch bestuur, gegrond op het algemeen stemregt, en dat dus niemand magt geeft, dan der demokratie en den verkozene. Het beschikt over eene weêrgalooze krijgsmagt; zijn keizer is gewis in staat daarvan gebruik te maken tot aanval, en is er welligt toe geneigd. Zoo eenige verleidelijke gelegenheid tot interventie zich opdeed, zou een zoodanig volk, door zulk een hoofd geleid, gewis zeer gevaarlijk zijn."

Van de 157 schipbreuken op de Eng. Iersche kust, dezer dagen plaats gehad, is zeker die van de Royal Charter de ongelukkigste. De reis van Melbourne was gelukkig afgeloopen. Men had 398 passagiers aan boord en 112 koppen bemanning. Queenstown voorbijgaande had men 13 passagiers afgezet, maar daarentegen Dingsdag 11 zeilmakers van de United Kingdom overgenomen. Er waren dus 498 menschen aan boord, waarvan er slechts 39 werden gered. Een hevige stormwind wierp het schip Woensdag morgen op de rotsen, nadat de ankerkettingen gebroken waren. 't Was 3 ure 's morgens. Een Portugees bragt een touw naar wal, om zoo noodig tot reddingsmiddel te dienen. De kaptein zag echter nog geen gevaar. Intusschen deed een Eng. leeraar een gebed voor al de passagiers. Men was zeer ontrust, maar zag toch het groote gevaar nog niet in. De golven en de wind waren echter te heftig en onverwachts brak het vaartuig, allen naar de diepte slepende. — De kaptein *Taylor* was een der laatsten die met het wrak in de golven verdween. Geen der officieren werd gered. Langs het touw door den portugees naar de kust gespannen hebben zich verscheidenen gered. Onder de passagiers was er een, die ruim een tonne gouds uit Australië medebragt.

De Great Eastern heeft ook veel van den storm te lijden gehad. Kapt. *Harrisson* werd door den storm op den grond geworpen, en de klêeren werden hem van 't lijf gescheurd. Alleen met de grootste krachtinspanning en door 't aanwenden van alle stoom kon men het vaartuig van de kust afhouden.

PARIJS, 30 Oktober.

Vele geruchten waren heden weder in omloop, o. a. dat de *Moniteur* morgen een artikel zou bevatten houdende mededeeling dat het kongres weldra zal bijeenkomen.

Tot de Chineesche expeditie door onze regering met de Engelsche te ondernemen, blijft besloten. Eene regeling heeft echter nog niet plaats gehad.

ADVERTENTIEN

*** Op den 25. October 1859, is te Wijk bij Duurstede, in den hoogen ouderdom van ruim 85 jaren overleden, onze geachte Behuwdvader, den WelEdelen Heer JOHANNIS CAREL JACOB JORITZAAR.

J. G. DEUTFER WIEL.
O. G. HELDRING.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming betoond, gedurende de ziekte en bij het overlijden van onzen vader, behuwdvader en grootvader, den WelEdelen Heer BASTIAAN VAN EETEN, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Uit aller naam
Dr. J. C. VAN EETEN.

*** Die iets te vorderen heeft van den WelEdel geboren Heer CH. W. HESLEDEN, gewoond hebbende te Utrecht, gelieve daarvan vóór den 15. November e. k. opgave te doen, ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD te Utrecht.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de nalatenschappen van den heer A. J. WOONING en zijne huishoudster C. J. DE GROOT, beide gewoond hebbende te Utrecht, en aldaar onlangs overleden, gelieve daarvan vóór den 15. November e. k. opgave of betaling te doen, ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD, te Utrecht.

VERKOOP VAN RIJKS-PAARDEN
te Amersfoort.

*** De Administratie van het regiment Veld-Artillerie te Amersfoort, is voornemens op den 4. November aanstaande, des middags ten 1 uur, aan de *Nieuwe Stads Herberg*, nabij de Manége: binnen Amersfoort, publiek te doen verkoopen, Negen buiten dienst gestelde RIJKS-PAARDEN welke aldaar een uur vóór den verkoop zullen te zien zijn, terwijl de voorwaarden van verkoop op den dag daarvan generalijk zal worden bekend gemaakt.

Amersfoort den 31. October 1859.

Namens de Administratie voornoemd,
De 1. Luit.-kwartiermeester,
J. MENNINGH.

HOUTVERKOOPING.

*** Op Vrijdag den 11. November 1859, des morgens ten 10 ure, onder de gemeente Linschoten, zoo op de plaats *Linschoten* als in *het Regthuis*, van: 40 zware **Esschen Boomen**, 40 dito **Iepen**, 40 dito **Wilgen**, 20 percelen **Hakhout**, **Takkebossen**, gewaterd **Iepenhout**, **Brandhout** en **Mandenmakersteen**. — Breeder bij biljetten.

HOUTVERKOOPING
op de Ridderhofstad Gunterstein te Breukelen,

*** Op Maandag den 14. November 1859, des voormiddags ten 10 ure. ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, van: **Hoep of Griendhout**, **Teen**, **Elzen**, **Esschen**, **Iepen en Linden Hakhout en Populieren Boomen**, alles in tijds afgenommerd te zien.

*** De Notaris H. A. MEENDERINK te Montfoort, zal op *Dingsdag den 22. November* 1859, smorgens om 10 ure, in het openbaar verkoopen ongeveer 4 bunders **Elzen-**, **Geldersch-** en **Waarden hakhout**, **hoephout**, mitgaders 18 **Wilgen-** en 40 **Essenboomen**; op het Huis *te Nes* en op of nabij de Hofstede bewoond door *J. van Rossum*, te *Linschoten*.

HOUTVERKOOPING
OP
RHYNAUWEN.

*** Op Maandag, den 5. December 1859, des morgens ten tien ure precies, zal, op het Buitengoed *Rhijnauwen*, onder Bunnik, op dag, publiek worden verkocht:

Eene groote partij zware **Wilgen**, **Eiken** en **Esschen Boomen**, waaronder **Esschen Boomen** van **7 1/2 palm** over **kruis**; voorts **Eiken**, **Elzen** en **Esschen Hakhout**, **drooge Takkebossen** en **Spanen** en eene partij **Wilgen** en **Weerden Teenen**.

Nadere informatiën ten kantore van den Heer H. J. VAN MARIëNHOFF, te Wijk bij Duurstede.

*** Er wordt **te huur gevraagd**, tegen **primo Mei** aanstaande, een WINKELHUIS, gelegen op eene goede stand, ter uitoefening eener nette Winkelzaak.

Adres, lett. X. bij de Boekhandelaars ANGELIER & GORI. Brieven franco.

VERHUISD,

*** Mr. **E. BERGSMA**, Advokaat, van de Nieuwe Gracht naar *de Maliebaan*, wijk I, No. 96 A.

*** **TE KOOP AANGEBODEN** voor de matige som van *f* 100, DRIE GOEDE BRAKKEN, waarmede men de grootste bosschen kan afjagen.

Reflecteerenden, die ze willen proberen zullen daartoe in de gelegenheid worden gesteld, mits de kosten van transport met een geleider vóórschietende.

Adres franco onder lett. X. bij de Boekhandelaren NOLET EN ZOON te Utrecht.

*** **TE HUUR** op de Nieuwe Gracht, een BOVENHUIS, bestaande in drie Kamers, Zolder, Kelder en Knechtskamer, desverkiezende geheel of gedeeltelijk Gemeubileerd. Te bevragen bij de Boekhandelaren POST UITERWEER en COMP., onder lett. N. P.

*** Tegen April of Mei 1860, wordt **te huur gevraagd**, in de Provincie *Utrecht* of *Gelderland*, een **BUITEN**, voorzien van zes à acht Kamers, geschikt voor Zomer- en Winterverblijf (bij voorkeur op Kelders gebouwd), gelegen in een aangenaam en droog oord. met Koetshuis, Stalling voor drie paarden, Tuinmanswoning, Moestuin, Vruchtboomen, Broeijerij, Wandelingen, Vijver enz. enz. enz. Naauwkeurige opgaven der conditiën, aantal kamers, uitgestrektheid van tuin en wandelingen, wordt men verzocht *franco* in te zenden bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF te *Leeuwarden*, onder letter P.

INRIGTING voor ONDERWIJS en OPVOEDING.

*** Deze inrigting, gevestigd op de Oude Gracht Wijk B. No. 7; heeft ten doel Jongelieden op te leiden tot den **Militairen-** of **Wetenschappelijken Stand**. Het onderwijs wordt gegeven door den ondergeteekende zelven of door Meesters van erkende bekwaamheid in het vak, hem opgedragen. Voor de opvoeding, zoowel geestelijke als ligchamelijke wordt de grootste zorg gedragen. Ter bevordering der eerste dient het Godsdienstig Onderwijs, hetwelk bij den aanvang der leeruren gegeven wordt, terwijl de bijzonder luchtige en ruime lokaliteit de ligchamelijke ontwikkeling zeer dienstig is.

NB. Tweemaal in de Week **Engelsche Cursus** voor Jongelieden van meer gevorderden leeftijd.

De Instituteur,
L. P. M. A. VAN ZWICHT.

OESTERBERIGT.

*** B. VAN ROSSUM berigt hare begunstigers, dat bij haar voortdurend te bekomen zijn, versche TEXELSCHE en ZEEUWSCHE OESTERS, fijne Gemalen LENG, BERGSCHE ANSJOVISCH, WINTERHARING en alle andere soorten van Visch.

Het 5. Huis van de Stadhuisbrug.

Associatie met Premiën.
KUNSTKRONIJK,
ONDER REDACTIE VAN
GERARD KELLER.

De Kunstkronijk is eene ASSOCIATIE MET PREMIEN en geeft jaarlijks vier en twintig vellen tekst en vier en twintig lithographiën naar *schilderijen of teekeningen* van *groote meesters*, en ieder Deelnemer ontvangt gratis een Aandeel in eene Loterij zonder Nieten. De prijzen bestaan uit voortbrengselen van kunst en kunst-industrie.

In dezen jaargang komen kopijen voor naar schilderijen van de Heeren **Bles**, **Bosboom**, **de Braekleer**, **de Haas**, **H. van Hove**, **Ph. Koelman**, **Nuijen**, **Phlippeau**, **Schlesinger**, **Schotel**, **Smit**, **Verschuur**, **Vetten**, **Waldorp**, **F. Weissenbruch** en anderen.

De Deelnemers ontvangen tevens een lot in de LOTERIJ DER KUNSTKRONIJK, waarvoor als **Eerste Prijs** is aangekocht, uit de Koninklijke Fabriek van Zilverwerken van den Heer J. M. VAN KEMPEN te *Voorschoten*, eene **Milieu Candelabre met negen Lichten**, ter waarde van **DUIZEND GULDEN**, die gedurende eenige dagen ter bezigtiging gesteld is bij de Heeren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, Boekhandelaars alhier.

Verder zijn als Prijzen reeds aangekocht een *Bloemstuk*, van Mejufvrouw **Arentina H. Arendsen**; *Gezigt op Beekestein* van **W. J. van den Berghe**; een *Landschap* van **J. J. Cremer**, *Gezigt op Delft* van **B. J. van Hove**, *een Stal met Paarden* van **P. F. van Os**, *de Groote Kerk te Haarlem* (gezigt op het beroemde orgel) van **J. J. Schenkel**, *Wintergezigt* van **A. J. van Wijngaerdt**, enz.; terwijl als buitengewone ALGEMEENE PRIJS voor die Loten, waarop geene prijzen getrokken zijn, de Deelnemers bekomen

eene oorspronkelijke Novelle van J. J. CREMER, getiteld:

„ARME SAMUEL."

Prijs van een Jaargang 24 Platen met 24 Bladen tekst en een Aandeel in de Loterij *f* 10.—.

A. W. SYTHOFF.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Oktober.

Tarwe en Rogge onveranderd stil; 134 ℔ b. Pools. *f* 323; 130 ℔ b. dito *f* 290. — Rogge 127 ℔ Pruiss. *f* 204; 123 ℔ dito *f* 196 a *f* 198; 123 ℔ Donau *f* 182; 120 ℔ Odessa *f* 182; 118 ℔ Arch. *f* 179. — Garst als voren; 102 ℔ j. Deens. *f* 154. — Haver in een doen; 100 ℔ dikke *f* 4.50 a *f* 4.65. — Boekweit prijsh.; 118 ℔ Amersf. *f* 198; 120 ℔ p. j. Holst. *f* 200.

ROTTERDAM, 31 Oktober.

Granen. Tarwe Zeeuws. Vlaams. en Overm. bragt heden bij matigen aanvoer geredelijk vorige prijzen op; goede en puike jar. *f* 9 a *f* 9.50; mindere *f* 8 *f* 8.75. De puikste nieuwe *f* 8.80 a *f* 9.10; middelbare *f* 8.25 a *f* 8.60; geringe *f* 6.75 *f* 8. RoggeOverm. Zeeuws. en Vlaams. ruim prijshoudend, *f* 6.25 a *f* 7.30 Gerst Zeeuws. Vlaams. en Overm. Winter *f* 4.50 a *f* 6.20. dito Zomer *f* 4.50 a *f* 5.60. Haver Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3.50 a *f* 5.; dito Lange *f* 2.50 a *f* 5. Boekweit op 140 ℔ N. Noordbrab. *f* 175, *f* 180, *f* 182, *f* 185; Megchelsche *f* 188; Belg. *f* 190; Rijn *f* 176, *f* 178, *f* 180; jar. Holst. *f* 170; Fransche *f* 163.

---

240. Staats-Loterij.

1e Klasse. 1e Lijst.
No. 2671 *f* 20,000. No. 1389 en 2350 ieder *f* 1000.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr. N ℔.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	*Opmerkingen.*
30	2	w.	5.5	748.96	49.3	— 1.3	0.66	0.1	Ligt bewolkt.
	10	z.	3.0	43.35	42.8	— 1.4	0.89	1.0	Betr.; regen.
31	8	no.	0.5	39.27	38.8	— 5.9	0.97	20.2	Bewolkt.
	2	ono.	0.0	44.72	44.2	— 6.1	0.79	0.	Zw. bewolkt.
N.	10	zzo.	7.0	40.24	40.5	— 3.6	0.89	0.	Betrokken.
1	8	zw.	13.0	33.29	49.8	+ 5.2	0.84	2.0	Zw. bewolkt.

AMSTERDAM 31 Oktober 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2 1/2 pCt.	63 3/4	64	63 1/8
dito dito	3 „	75 7/8	76	
dito dito	4 „	96 7/8	97 1/8	97
Amortisatie-Sindikaat.	3 1/2 „	94 5/8		
Oost-Indische Leening	4 „	96 7/8		
SPANJE.					
Obligatien	1 1/4 pCt.	31 7/8	31 7/8	31 5/8
Obligation	3 „	43 1/4	43 3/8	
Binnenl. Schuld	3 „	40 11/16	40 15/16	40 13/16
PORTUGAL.					
Obligatiën	3 pCt.	43 1/2	43 9/16	43 9/16
dito 1856/59 . . .	3 „	42 1/8	42 1/16	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C⁰*.	5 „	103 1/4		
Obligat. 1828 & 1829.	5 „	101 1/2		
Certifikat. 1831 & 1833	5 „	85 3/8		
Certifikaten 1840 . . .	4 „	81 1/8	81 1/4	
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4 „	81 1/16		
dito 5e Serie	5 „	90 1/4		
dito 1855 6e Serie . .	5 „	99 1/4		
dito Adm. te Londen	3 „	64 1/16	64 3/16	
Certifik. van Assign. .	6 „	62 1/4		
POLEN.					
Obligatiën	4 pCt.	77 3/4	77 7/8	
PRUISSEN.					
Obligatiën	5 „	101 5/8		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5 pCt.	52 1/4	52 13/16	52 11/16
Oblig. Rente Am.. . .	5 „	71 3/4	72 3/8	72 1/4
dito dito Nat. 1854. .	5 „	56 3/8	56 7/8	56 5/8
dito dito	2 1/2 „	27 15/16	28 1/8	28
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5 pCt.	99 3/4		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855. .	1 „	14 13/16		
Venez. Oblig.	3 „	26 9/16	26 3/4	26 9/16
Grenada, Oblig. . . .	3 1/4 „	15 3/16	15 1/4	
Mexiko, Obl.	3 „	20 3/8	20 7/16	20 7/16
N-.Am. Illin. Obl. C. B.	7 „	80 1/4	80 1/2	

Snelpersdruk van I. E. BOSCH EN ZOON.